

Iniciativas innovadoras cos pés na terra

O cambio demográfico afecta cada vez a un maior número de rexións europeas polo que debera ser considerado un risco e un desafío común. Pero tamén pode resultar unha oportunidade para mirar cara adiante e planear un futuro novo. As características particulares e intensidades deste fenómeno cambian dunha rexión a outra e producen un impacto diferente nos territorios e na calidade de vida das persoas.

As consecuencias dun escenario de contracción precisan ser afrontadas como un desafío, especialmente naquelas áreas rurais, desfavorecidas e periféricas onde a exclusión territorial a miúdo conduce á exclusión social. Aquí e alí están a xurdir iniciativas de base de carácter innovador. As políticas públicas deben contribuír a apoiar, visibilizar, debater e articular as novas solucións para facer habitables zonas que se despoboan e envellecen.

O proxecto Symbios ten como obxectivo aprendermos xuntos co fin de aplicar estratexias en tempos e contextos de decrecemento: solucións intelixentes, sustentables e inclusivas concibidas para territorios en decrecemento intelixentes, sustentables e inclusivos.

O obxectivo deste segundo seminario é analizar diferentes experiencias que están a dar resposta á inclusión e á calidade de vida en zonas afectadas pola crise demográfica. Trátase de identificar tendencias comúns e establecer hipóteses de traballo sobre cales son as condicións para o éxito destas iniciativas.

O seminario terá espazos de participación activa e tirará proveito da mirada externa e da experiencia dos socios internacionais do Proxecto Symbios. Combinaranse espazos de presentación, en formato áxil, con espazos de debate.

Inscripción e participación

Este seminario técnico é un foro de intercambio de coñecemento e experiencia práctica adquirida por persoas e organizacións na posta en marcha e na xestión dun conxunto de iniciativas identificadas e analizadas polo proxecto SYMBIOS (www.proyectosymbios.eu). A participación está limitada a persoas representantes desas iniciativas. A inscrición realízase por invitación da organización do Proxecto. Con todo, se vostede representa unha iniciativa tematicamente relacionada coas cuestións clave abordadas no Proxecto Symbios e desexa participar neste seminario, dirixa por favor a súa consulta a inclusion.social.ctb@xunta.es

Segundo seminario técnico: Iniciativas a prol duns territorios intelixentes, sustentables e inclusivos. Análise e debate

Museo do Pobo Galego,
Santiago de Compostela
19 xuño 2014

Programa

9:00H Apertura e presentación do seminario

9:15 1ª mesa redonda

Algunhas leccións aprendidas nunha Europa diversa

Jan Merks, do NEIMED-CESRT. Zuyd University of Applied Sciences (Holanda)

Hermínia Gonçalves (*Projeto ASAS: aldeias sustentáveis ativas*). CETRAD. Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro. Portugal.

Risto Poutiainen, director de planificación rexional e desenvolvemento. Carelia do Norte (Finlandia)

Mark Rylands, Inclusión Social e Iniciativas

Socioeconómicas en áreas rurais de Irlanda:

Knockmealdown Active e South Tipperary Development Company. (Ireland)

Representante Proxecto Symbios. Presentación dos avances do proxecto Symbios: o estudo das iniciativas.

10:20H Descanso-café

10:40H 2ª mesa redonda. Experiencias (Unha mostra de seis iniciativas da Euro rexión Galicia-Norte de Portugal)

Exemplos de xestión do (de) crecemento a prol dun territorio inclusivo, intelixente e sustentable

Arqueixal- Son de aldea, Xosé Luís Carrera. Galicia

Proxecto “Geraz com Querença”. Bruno Leitão. Norte de Portugal

Rede de Escolas na Nube, María José Rodríguez Malmierca, CESGA. Galicia

O Centro de Desenvolvemento Rural Portas Abertas, Tamara Balboa García. Galicia

Granxa Familiar, Lucía Lorenzo. Galicia

ITI Peneda-Gêres, Carlos Pinto. Norte de Portugal

Proxección de micro-videos e rolda de preguntas.

11:45H Debate:

Identificación de obstáculos para un maior impacto

Debate entre todos e todas as participantes no seminario.

Traballo nos pequenos grupos, anotando ideas principais.

Posta en común nun panel-plenario

12:50H Descanso-xantar

14:00H 3ª Mesa redonda. Experiencias: segunda rolda

O potencial das áreas rurais en decrecemento para unha inclusión sustentable e intelixente

Xosé Luís Carrera. *Arqueixal - Son de aldea*. Galicia

Bruno Leitão. Proxecto “Geraz com Querença”. Norte de Portugal.

María José Rodríguez Malmierca. *Rede de escolas na nube*, CESGA. Galicia

Tamara Balboa García. *Centro de desenvolvemento rural “Portas Abertas”*. Galicia.

Yolanda García. *Granxa Familiar*. Galicia

Carlos Pinto. *ITI Peneda-Gêres*. North Portugal.

Jan Merks, do NEIMED-CESRT. Zuyd University of Applied Sciences (Holanda)

Hermínia Gonçalves, CETRAD. University of Trás-os-montes e Alto Douro. Portugal

Risto Poutiainen, director de Planificación e Desenvolvemento Rexional. Carelia do Norte (Finlandia)

Mark Rylands, Inclusión Social e Iniciativas Socioeconómicas en áreas rurais (Irlanda)

Rolda de preguntas sobre o potencial das nosas áreas rurais en decrecemento.

15:10H Debate / chuvia de ideas

As novas propostas que o noso territorio necesita

Debate entre todos e todas as participantes no seminario.

Traballo en micro-grupos de tres persoas (empregando fichas ou posits con propostas)

Posta en común nun panel-plenario

Priorización das propostas

16:10 Descanso

16:30H Resultados do seminario e avaliación conxunta:

Conclusións e valoracións

Resultados da priorización das propostas

Peer review, valoración por parte dos socios da rede transnacional de Symbios

Maja Rocak. Investigadora. Universidad de NEIMED-CESRT-ZUYD (Holanda)

Risto Poutiainen, director de planificación rexional e desenvolvemento. Carelia do Norte (Finlandia)

Patrick O’Flanagan. University College Cork (Irlanda)

Carlos Ferrás. Universidade de Santiago. IDEGA (Galicia)

CETRAD, University of Trás-ós-Montes e Alto Douro (Portugal).

COCEDER

17:30H Recoñecemento ás experiencias: entrega de acreditacións do recoñecemento

---

18:00H Remate do seminario
